

Nr 205

Av herrar von Friesen och Braconier, om införande i riksdagsstadgan av bestämmelser i syfte att ernå en effektivare budgetbehandling.

(Lika lydande med motion nr 179 i Första kammaren)

Sedan nära trettio år har en viss samverkan ägt rum mellan de budgetbehandlande utskotten. Föreskrifter finnes om en budgetdeputation, bestående av deltagare från de fyra budgetbehandlande utskotten.

Emellertid har behovet av en större planmässighet, enhetlighet och ändamålsenlighet i budgetarbetet gjort sig gällande. Vid olika tillfällen har motioner väckts om förbättringar i denna riktning. Det ovan angivna samrådet har icke lett till resultat, och detta har också föranlett budgetdeputerade att skriva till författningsutredningen med hemställan att ägna frågan särskild uppmärksamhet.

En kommitté har också så småningom tillsatts för att verkställa utredning i frågan, och den avlämnade våren 1959 sitt betänkande (SOU 1959: 16). Kommittén stannade för att föreslå en förstärkt budgetdeputation såsom samordningsinstans. På denna skulle tillämpas riksdagsordningens bestämmelser för utskott. Namnet skulle ändras till budgetdelegationen och antalet ledamöter skulle bli sexton. Kommittén förutsatte, på grund av vikten av detta nya utskotts arbete, att riksdagens ledande krafter skulle beredas plats i densamma.

I avvaktan på en mer genomgripande reform har också överväganden ägt rum inom konstitutionsutskottet vid 1960 års höstriksdag i syfte att, i avvaktan på författningsutredningens förslag, man till dess skulle ernå samma fördelar som efter inrättande av den nya budgetdelegationen, men utan grundlagsändringar. Tanken vore då att den nuvarande budgetdeputationen omvandlades till en direkt av kamrarna vald delegation på sexton ledamöter jämte suppleanter. Den skulle verka för största möjliga enhetlighet i budgetarbetet, avge remissvar till budgetutskotten i fråga om riktlinjerna för finanspolitiken samt om statens inkomster och utgifter. Där emot skulle den ej som avses i kommittéförslaget avge fristående betänkanden till kamrarna i budgetfrågor eller yttra sig i dylika frågor innan vederbörande budgetutskott skilts från dem. Den skulle alltså mera få karaktären av en förstärkt budgetdeputation, icke ett riksdagens utskott.

Frågan föranledde inga åtgärder från konstitutionsutskottets sida, framför allt beroende på den sena tidpunkt vid vilken saken dryftades. Emeller-

tid synes som om ett beslut i antydd riktning skulle kunna fattas av riksdagen i år och vinsten skulle kunna bli vad riksdagen länge önskat: en större ändamålsenlighet, planmässighet och enhetlighet i budgetarbetet. Självfallet hindrar genomförandet av en dylik anordning ingalunda den ändring som med säkerhet kommer att ske på författningsutredningens initiativ och som denna redan skisserat i ett remissvar över budgetkommitténs betänkande.

Om en dylik utökning av budgetdeputationen skulle komma till stånd skulle denna verka som remissinstans före avslutad utskottsbehandling i frågor angående de allmänna riktlinjerna för finanspolitiken samt i frågor av principiell natur angående statens inkomster och utgifter. Dess yttrande skulle vidare ligga till grund för betänkanden från statsutskottet rörande finansplanen. Ett beslut i enlighet med motionens syfte skulle endast behöva föranleda ett tillägg till riksdagsstadgan § 19, mom. 1.

Med stöd av vad sålunda anförts föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i riksdagsstadgan införa bestämmelser i enlighet med vad i det föregående utvecklats i syfte att ernå en effektivare budgetbehandling, samt att konstitutionsutskottet utarbetar erforderlig lagtext.

Stockholm den 25 januari 1961

Bertil von Friesen

Jean Braconier